

I 1856 var han et virksomt Medlem af den Commission, der behandlede Organisationen af Sverigs og Norges fælles Forsvarsvæsen, hvis Resultat er den nu gjældende Armeeorganisation. Grundtrækkene i denne ere, at Krigsmagten til Lands og Vand udgjør 2½ pCt. af de respective Rigers Folkemængde, hvilket nu andrager omtrent 90,000 Mand for Sverig (hvoraf 30,000 ere Stamme, 40,000 bevåring, og 20,000 Flaadens Besætning), samt omtrent 37,500 Mand for Norge (hvoraf 12,000 ere Stamtrupper, 12,000 Linie Reserve og 13,500 Flaadebesætning.). Endvidere vedtoges det i Commissionen, at Cavalieriet skulde udgjøre 6 pCt. af Armeen, at Artilleriet skulde have 2½ Piece pr. 1000 Mand og at Ingenieurtroppernes Antal skulde være 1 pCt. af Armeens Styrke. Tiden for Dannelsen af en Rekrut antoges at være for en Infanterist 40 Dage, Cavalierist 90 Dage, Artillerist og Sapper 70 Dage. Linietropperne skulde aarlig øves i 20 Dage, og Befalingsmændene desuden i 12 Dage, tilslige foresloges det, at der hvert 2det Aar skulde holdes Leirsamlinger med Tropper af alle Raaben fra begge Riger. I Krigstid skulde Depoter oprettes for Erstatningsmandskabet.

Fra den Tid steg Bergeland hurtigt til de bedste militære Poster. Saaledes blev han 1857 midlertidig Chef for Generalstaben og overtog ad interim Commandoen over Armeen i Krigsministerens, Statsraad Blochs Graværelse fra Christiania.

Efterat Oberst Bergeland havde fungeret som midlertidig Statsraad i den Interimsregjering, der var indsat i Stockholm under Kong Oscars Sygdom, ansattes han som virkelig Chef for Generalstaben og blev i Aaret 1859 udnævnt til Generalmajor.

Ligesom han tidligere havde haft det Hæder at deeltage i en fransk Troppesamling ved Chalons, hvor han ved sin iudtagende Personlighed tildrog sig almindelig Opmærksomhed, saaledes blev det ogsaa overdraget ham at repræsentere den norske Armee, dengang da Kong Frederik VII gennem Kong Carl XV indbød svenske og norske Officerer til at overvære den danske Troppesamling ved Hønsborg. Enhver, som saae General Bergelands høie og kraftfulde Skikkelse med de freidige og lyse Øjne, fandt i ham en værdig Repræsentant for Norges Hær, og de danske Officerer, der havde Leilighed til at komme i noget nærmere Berørelse med ham, maatte uvilkaarlig overtydes om, at han besad samme Djerthed, som vi beundrede hos Mør, Schlegel og Helgesen.

Aaret derpaa udnævntes Generalmajor Bergeland til Statsraad og Chef for Armeedepartementet, hvilken Post han for Tidsløbet beklæder.

C. B.

Ugens Politik.

Den 29de Februar.

Selv naar Rigsdagen er samlet, paahviler der ikke Ministeriet nogen Forpligtelse til at besvare de Interpellationer, som maatte fremkomme ifølge Thingets Samtykke; angaaende de sværende Underhandlinger eller Foranstaltninger, som efter Ministeriets Ansættelse ikke bør bringes under Omtale, er det berettiget til at tie, medens det da kun udsætter sig for, at Partierne vilde fortolke denne Tausch efter eget Godtfindende. Er Rigsdagen derimod ikke samlet, kan der endnu mindre paahvile Ministeriet nogen Forpligtelse til at fremkomme med Oplysninger for at veilede den offentlige Mening, det skylder jo kun Folkerepresentationen Regnskab for sine Handlinger. Derimod kan man forlange, at slige Oplysninger, naar de gives, enten i en officiel eller officieus Form, bør være klare, tudelige og bestemte, ikke fatte paa Skræm og vildeledende istedetfor veiledende. Men det forekommer os, at den Maade, hvorpaa Regjeringen i den seneste Tid har benyttet den „Berlingste Tidende“ har været mere misvisende end veiledende, og at man meget stærkt har søgt Savnet af et anerkendt officielt Organ, et Savn, paa hvilket der dog kunde raades Bød, naar blot Afvikelsen mellem den officielle og ikke officielle Deel af denne Tidende blev stærkere betegnet, end det for Tidsløbet er Tilfældet. Rigtig nok veed man, at „Berlingste Tidende“ paa Grund af de eiendommelige Forhold, under hvilke den virker, ikke kan forsøge nogen selvstændig Politikk, men følger Regjeringens Bevægelser, saa at man altid kan være temmelig sikker paa, at de af den anbefalede Forholdsregler alt ere trufne eller staae i Begreb med at blive det. Desuagtet kan Regjeringen neppe være tjent med at hin Tidendes ledende Artikler betragtes som officielle, især naar de staae i Strid med, hvad den selv har erklæret at være „bemyndiget“ til at udtale. Men en saadan Strid er der mellem „Berlingste Tidendes“ officielle Benægtelse af „Fædrelandets“ Fremstilling af Regjeringens Henvisninger i Anledning af de højeste Stænders Sammentalsbøje og dens ledende Artikler af 23de Februar, der i Hovedsagen bekræfter „Fædrelandets“ Ord. Om nogle Dage vil Regjeringens Forslag fremkomme, og det løner sig allsaa ikke nu at anfiske Sammentalingen mellem de to Artikler; at der imidlertid hersker Utilfredshed med Regjeringens Opdræden, ikke blot blandt Ministeriets Modstandere, men ogsaa blandt dets Tilhængere, en Utilfredshed, som heller ikke kan kaldes uberettiget, er en afgjort Sag, og Regjeringen bør derfor være betænkt paa at give sine Meddelelser gennem Pressen en saadan Form, at de ikke kunne forveksles med almindelige Avisartikler.

Vigtige politiske Begivenheder ere i Løbet af denne Uge hverken foregaaende indenfor eller udenfor vore Grændser. I Frankrig er Adressenudkastet, der skal besvare Keiserens Thron-tale, blevet oplæst den 2de Februar i Senatet. Det er, som man kunde vente, affattet i en meget underdanig Tone, og selv med Hensyn til de af Napoleon den Tredie personligt reiste Spørgsmaal, synes det ikke at gaae ud paa at fremhæve den mellem Regjeringen og Senatet bestående Enighed. Endog om det romerste Spørgsmaal udtaler Adressen sig med stor Forsigtighed; man synes rigtig nok at være gunstigt stemt for Pavenes timelige Døds, men denne Udtalelse taber ogsaa hele sin Styrke, fordi Senatet fremfor Alt bestræber sig for at billige Keiserens Politik med Hensyn til Fortiden og lægge sin ubegrænsede Tillid med Hensyn til Fremtiden for Dagen. Den lovgivende Forsamlings Adresse vil, efter hvad man forstikker, ikke blive kraftigere, hvor heftige Udtalelserne fra den katolske Leir end ville lyde.

Spørgsmaalet om de franske Troppers forlængede Ophold i Syrien ihsjættelse i dette Tidsblik Diplomatiken. At den russiske Gesandt understøtter Frankrigs Fordring paa en Forlængelse af Occupationen vidner om, at der hersker en mere end almindelig god Forslaaelse mellem Cabinetterne i Paris og St. Petersborg. Den 25de Februar har dog Cerd Rusfæll erklæret i Underhuset, overensstemmende med de af Journal des Débats alt for nogle Dage siden givne Meddelelser, at Spørgsmaalet om de franske Troppers Forbliven i Syrien endnu ikke var endelig afgjort.

Den østerrigske Regjeringsavis modsiges Rygtet om, at de tre nordiske Stormagter skulde være blevne enige om i Fællesskab at undertrykke enhver revolutionair Bevægelse i Ungarn og Polen. Man indrømmer, at Tilstanden i Polen er af en saa alvorlig Bestaaelse, at den har været Genstand for Overvejelser mellem Cabinetterne i Wien, Berlin og St. Petersborg, og hvis der udbryder Uroigheder i de under de tre Magters Herredømme staaende polske Provinser, ville hine i Fællesskab søge at undertrykke dem. Om Ungarn har der, ifølge den officielle Tidendes Forfikkning, derimod ikke været Tale, og en slig beroligende Forfikkning har virkelig aldrig været nødvendigere, da Gjæringen i Ungarn er saa stærk, at man hvert Tidsblik kan vente et Udbrud.

Medens de officielle Aviser i Paris forstikke, at Frants den Anden snart vil forlade Rom, paastaar man derimod i London, at den affatte Konge vil blive i den evige Stad, saalænge, som den franske Occupation vedvarer. General Goyon har udfærdiget en Dagsbefaling, i hvilken han badler Nationalcomiteens Demonstrationer og advarer sine Soldater mod at deeltage i dem. Det er imidlertid høist tvivlsomt, om denne Dagsbefaling, der staaer i Samklang med General Goyons fra Paris modtagne Ordre, vil gjøre nogen Virkning paa Romerne. Man paastaar endog, at Comiteen staaer i Begreb med at proclamere Kong Victor Emanuel og indbyde ham til at komme til Rom. Og hvad vil saa General Goyon foretage sig, hvis Kongen modtager Indbydelsen? Vil han, der kun skal vaage over den hellige Faders Sikkerhed, lade Nationalcomiteen sængsle? Dette Spørgsmaal vil sikkert snart opstaae, thi den nærværende Tilstand er uholdbar.

Følge Meddelelser fra Nordamerika have de nybligge Stater allerede dannet en ny Republik med Montgomery i Georgien til Hovedstad. Den bestaar endnu kun af sex Stater, men det er sandsynligt, at Texas, Arkansas og Syd-Carolina ville slutte sig til den. Endnu søger man at tilveiebringe et Forslag, men Udsigten dertil bliver hvert Dags mere fækkere.

Udtag af Kong Christian II's Hof-Instruk.

(Meddeelt af — en.)

For Curiositetens Skyld og som et Bidrag til Oplysning om Ceremoniellet ved det danske Hof i Begyndelsen af det 16de Aarhundrede, skulle vi meddele vore Læsere nogle faa Artikler af fornævnte Hof-Instruk.

Det hedder blandt andet i denne:

„Skal stiftes saa, at Maden skal være rede hver Dag til Kongl. Majestæt og Hs. Majestæts daglige Folk, saa at de vide at rette dem derefter, og skal Kjøgemesteren da give Kongl. Majestæt tilsende hvad Maden er rede, og derjom Kongl. Majestæt ikke er ledig paa den Tid, da skal dog vor naadige Frue holde Maaltid og Folket gaae tilbords paa den samme Time, om Sommeren, naar Kloffen er imellem 9 og 10, og om Aftenen mellem 4 og 5, og om Vinteren, naar Kloffen er 9 og om Aftenen naar 5 slaar. Derjom Kongen ikke er ledig, skal Kjøgemesteren bestille at forvares Mad til Hs. Naades Højmagtighed ledig bliver.“

„Der skal hver Dag koges for Kongl. Majestæt, 8 eller 10 gode Retter. For Hoffinder og Jomfruer 6 Retter. Om Kjøddage: først Aal med Fiest ubi, et Stykke med Miltige under, et Stykke grønaltet Kjøb med Sennop, stegt Kamme-kjøb, Høns heel soddet, saltet Vildbrad; og naar de fange nogen fersk Vildbrad, da skal demem forkortes to af fornævnte Retter i den Sted som er steg og saltet Vildbrad. Sammeledes naar de fange Fugle, da skal demem afflaaes Høns derimod.“

„Om Giffedage: Eild, en Ret Viinsuppe eller Grød, Bergesiff med Smør, fersk Torff eller anden Sofiff, Vg og fersk Smør. Til Hoffindstjenere 4 Retter; til menige Folk

3 Retter, som er Aal eller Røtter, et Stykke tort Kjøb, om Giffedage: Eild, tør Giff, Grød og Smør. Der skal intet Smør udspises om Kjøddage for Nogen uden for Kongel. Majestæt, vor naadige Frue, og til den unge Fyrste eller Fyrstinderne.“

„Naar vi gaae tilbords, skulle steds være to tiffkfedde at tage vare, en paa Os og en anden paa min naadige Frue, og staae ved Bordet og araubgiveligen give Aft og tage vare paa naar Vi give noget Tegn fra Os at Vi ville drikke, at Vi ikke skulle have Behov at raabe dem til.“

„Naar vi have fremmed Folk skal ei mere skjenkes end tvende haande Drif som er Vin og Al, og skal bæres ind ubi Kander.“

„Saa tidligen som Maaltidet er gjort for Kongl. Majestæt og vor naadige Frue, skal strax optages og opbæres alle Kander og Stobe. Vilde de have en Kande Al om Eftermiddagen, da maa de den saa, men dog skal vor Kjalder ikke staae anden om Eftermiddagen, som hertil iftet er, og om Aftenen luffe saa, og skal han være lufft saa tidlig som syv slaar, og skulle vore Drengte hente hvis de have Behov til Os og vor Frue for fornævnte Tid, og sammelædes de som tage vare paa Jomfruerne.“

„Stem skal og Kongl. Majestæt have to gode Capellaner og vor naadige Frue en, som ere velforsarne ubi det ny Testamente, og vel kunne synge, og have et godt Maal at prædike med det hellige Evangelium og Epistelen og det at udlægge som Behov gjøres. Sammelædes skulle de og føre et stifteligt Præstebenet og helde sig af at aabenbarlig Vdsagtighed som tilbørligt er, og skulle de hver Dag være rede at sige Messe naar Dette slaar, uden de om Aftenen tilforn tilfuges at holde Formesse, og om Eftermiddagen naar tre slaar tage vare paa at holde Aftenfang og Nattefang, og naar Sangere ere ikke tilstede da skulle de synge. Sammelædes skulle fornævnte Capellaner tage vel vare paa, hver Dag at læse til bords og fran, og tjene den Stund Maaltid er; naar det er gjort skulle de gange til bords med Smaasvendene.“

Litteratur.

— Af Forf. til „En ung Riges Historie“ forberedes der til Trykken paa N. F. Høst's Forlag et nyt Arbejde under Titlen „Fortællinger“.

— I Paris er en Dreng paa 15 Aar ved Navn de Couning optraadt som Forfatter af flere Comedier, der have vundet Bisid paa Smaatheatrene. Hvad kan man ikke vente sig af en saa ung Mand? Da Scribe nu er død, vil han maaskee blive en anden Scribe, idetmindste hvad Frugtbarhed angaaer.

Musik.

— Musikforeningens 2den Concert for alle Medlemmer afholdes Tirsdagen den 5te Marts, 25 Marsdagen efter Selstæbets Stiftelse. Programmet indeholder: Mozart: Sinfonie i C Dur — Weyse: Puntecantate — Kuhlau: Duv. til William Shakespeere — Hartmann: Uddalg af „Ravnen“.

— Paa Operaen i Paris har man meget travlt med at indstudere Wagners „Tannhäuser“. Ifølge et for franske Treen ubegribeligt Rygte, skal Componisten ikke ville vide af Cliquen at sige; han skal have erklæret, at hverken dens Hørding eller hans Fjok maae betrede Tilfuerpladsen, medens „Tannhäuser“ gaar over Scenen. Samme Hørding var tilfede ved en af Proverne for at mærke sig de Steder, hvor han passende kunde falde ind, men blev høfligen anmodet om at gaae sin Vej og ikke indfinde sig der ostere. For at hevne sig agter han, naar den første Forestilling er tilende, at modtage Componisten ved Udgangen med en saa mægtig Klappen, at hele Operaehuset vil komme til at skjælve.

— Robert le Diable har i Paris i Løbet af 30 Aar oplevet sin 42de Forestilling, hvilket er saa meget mere forbaunende, naar man dermed sammenholder, at „Don Juan“ i Berlin siden 1790 og „Jægerbruden“ siden 1821 boer kun have opnaaet 300 Forestillinger.

— Webers Opera „Jægerbruden“ findes nu oversat paa fransk, engelsk, dansk, svensk, russisk, böhmsk, polsk og hollandsk. Den franske Oversættelse er den mærkeligste. Ordene „Var hilset Herrens Besigtede“, hedder f. Ex.: „bon jour Monsieur, comment vous portez vous“. Titlen hedder: „Robin des bois ou les trois balles“; Handlingen foregaaer i England paa Karl 1's Tid og Ravnene paa Personerne ere aldeles forandrede.

Maleri.

— Det fra Udstillingen paa Charlottenborg i sin Tid bekendte Portrait af Conferentsraad F. C. Sibberin, malet af Johannes Jensen, er nu paa Priors Forlag udkommet i et smukt Lithographi, udført af d'Hr. Tegner & Rittenborff.

— Et berømt Maleri af Decamps, forestillende et kovalant Væst, belæsjet med afrettede Hunde og Aler, er nylig blevet kjøbt af Baron Rothschild i Paris for omtrent 10,000 Rd. Blandt de øvrige Visthavende vare Keiseren og den bekendte Kunststikker Marquis Hertford.

Jernbaner og Telegrapher.

— Et Telegraphoug er blevet nedlagt mellem Otranto og Korfu i første Halvdel af Februar d. N.